

# KULTUUR

**Vabakutselised pole jõudnud puhvrit koguda. Erialaliidud püüavad olukorrast ülevaadet saada.**

**Keiu Virro**  
keiu.virro@epl.ee

Lavastaja ja dramaturg Paavo Piik on viimasel ajal seotud peamiselt Kinoteatriga, ent tegutses vabakutselisena, sest Kinoteater ei maksa kellelegi palka. Piik sõnab, et tal on praegu umbkaudu kahekuiine rahapuhver, aga sealt edasi jääb tõenäoliselt eelarvesse auk. „Kui ka siis maailm uuesti tööle ei hakka ja midagi peale ei tule, läheb keerulisemaks,” lausub ta. Tal pole ka selle vastu midagi, kui vahepeal tuleb muud tööd teha.

Piik nendib, et kõige rängemalt mõjutab olukord üksikutest projektidest sõltuvaid vabakutselisi. „Ma ei usu, et Priit Võigemast või Tõnis Niinemets ärajäänud etenduste pärast kannatavad. Neil oligi enne liiga palju tööd, saavad nüüd puhata. Aga äsja kooli lõpetanud vabakutselistel, kes ei ole oma puhvrit jõudnud koguda, on kindlasti keerulisem. Tantsuskeenel vast eriti,” oletab ta.

## Püsikulused eriti pole

Kinoteater on suutnud töö korraldada nii, et kui saali täituvus on üle 70%, tullakse üldjuhul nulli. „Sellepärast saigi Henrik (Kalmet) kirjutada Facebooki, et ärge jätke piletiraha niisama meile, hoidke

**„Proovis ja laval on inimkontakt hädavajalik. Sellela kaotab näitekunst igasuguse mõtte.”**

see endale ja nende jaoks, kel on seda rohkem vaja,” sõnab Piik. Kui olukord taastub, plaanitakse etenduste andmisega otsustada peale hakata. Kuna palka kellelegi ei maksta, pole ka eriti püsikulused.

Möödunud aastal Eesti teatri aastaauhindade galal

**Kinoteater ei maksa kellelegi palka, lavastustes teevad kaasa vabakutselised või mõnes teatris palgal olevad näitlejad. Jäädvustus „Gesamtkunstwerki” proovist**

## Vabakutselised on kriisis eriti haavatavad

tud ja üks hakkas välja tulema, ent lükkub nüüd. Nii et kõige hullem olukord ei olegi,” tunnistab Arula.

Vabakutseliste olukorrast rääkis nädalavahetusel Vikerraadios näitleja ja näitlejate liidu volikogu liige Tõnis Niinemets. Ta sõnas „Vikerhommikus”, et näitlejatel on praegu suuresti sundpuhkus ja eriti keeruline on vabakutselistel. „Teine pool perest, kes pole näitlejad, võivad olla õnnega koos, sest õhtul on mehed ja naised kodus. Teiselt poolt

on olukord natuke nutune. Töö, mis oli planeeritud, jääb ära ja keegi seda otsest ei korva,” rääkis Niinemets. Tal jääb kevadel andmata ligi 30 etendust, ent tänu eelmistele aastatele tehtud tihedale tööle tema esialgu nälga ei karda. Niinemets avaldas lootust, et inimesed ei vaheta oma teatripileteid tagasi, vaid kasutavad võimalust minna etendust vaatama sügisel.

## E-raamatukogu avati kõigile

Tallinna keskraamatukogu avas 18. märtsil oma e-raamatukogu kõigile Eesti elanikele. E-raamatukogu saavad kasutada ka need, kes elavad välismaal või on sinna viiruse tõttu lõksu jäänud. E-raamatukogu kasutamiseks tuleb registreeruda keskraamatukogu lugejaks. EPL



## Kunstimuuseumi vara veebis

Eesti kunstimuuseumi haridusspetsialistide, kuraatorite ja koguhoidjate loodud komplekt „Eesti kunsti Digisild” võimaldab video vahendusel tutvuda Eesti kunstnike loominguga ja muuseumide püsiekspositsioonidega, täita töölehti ja vastata küsimustele. EPL

## Peaaegu iga kolmanda näitleja kogu sissetulek on kadunud

NÄITLEJATE LIIDU 102 NÄITLEJA KÜSITLUSEST SELGUS, ET KOLMVEERAND NEIST ON MURES IGAPÄEVASTE KULUTUSTE JA ARVETE MAKSMISE PÄRAST (%)

Liidus on praegu 550 liiget.

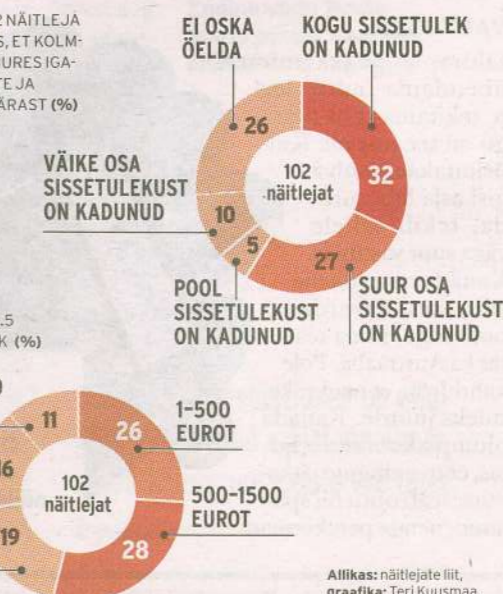
AJAVAHEMIKUS 12.3-1.5 ÄRAJÄÄV SISSETULEK (%)



## PÖÖRDUMINE

## Näitlejate liit soovib nõuete leevendamist

Näitlejate liit nõuab kultuurimiseks. Iuhul kui LLS-i (loovisi-



Allikas: näitlejate liit, graafika: Teri Kuusmaa

mata jäänud töö- ja teenustade kompenseerimiseks. Ka tööandjalt pole seni tulnud initsiatiivi ära jäänud etenduste kompenseerimiseks.

Näitlejate liit on kiiresti tegutsema hakanud. „Pöördume kultuuriministeeriumi poole palvega leevendada vabakutselise loovisiku loometoetuse määramise tingimusi, et katta tööta jäänud näitlejate minimaalsed vajadused,” sõnab Lamp. (vt lisalugu)

Lavastuskunstnike liidu esinaine Liina Tepandi sõnul on liit samuti küsimustikku koostamas. „Esialgu saame toetada enda liikmeid nende võimalustega, mis loomeliitudel seaduse järgi pakkuda on võimalik.”

## Tavapärane rütm

Kultuurkapital jätkab esialgu taotluste vastuvõtmist tavapärase rütmis, aga olukorda jälgitakse tähelepanelikult. Kultuuriministeerium selgitab välja koroonaviiruse tõttu saamata jäävaid tulusid, võttes arvesse nii riigiga seotud kui ka eraõiguslikke kultuurikorraldajaid.

Kultuuriministeerium vii-